PROGRAMOPPRETTING 2018 - oppsummering fra komitémøte 14. mai

Til stede: Natalie Johnsen, Monika Kvernenes, Dag Elgesem, Linda Herfindal Lien, Cecilie Boge, Kari Bjørgo Johnsen
Forfall: Terje-André Kvinlaug

Programopprettingskomitéen for 2018 ble oppnevnt av Utdanningsutvalget i mars (sak 21/18). I tråd med tidsplanen for programopprettingsarbeidet hadde komitéen sitt første møte 14. mai, for å vurdere tre førsteutkast til opprettingssøknader:

1. **Master i sosiologi med integrert praktisk pedagogisk utdanning**,
   fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet
2. **Praktisk-pedagogisk utdanning i skapende og utøvende kunstfag**,
   fra Fakultet for kunst, musikk og design
3. **Masterstudium i helse og samfunn**,
   fra Det medisinske fakultet

Komitéens innledende vurdering er at de planlagte programmene reflekterer aktuelle faglige ambisjoner, interessante tverrfaglige tilnærminger til utdanning og tydelig relevans for arbeids- og samfunnsliv.

De involverte fagmiljøene vil bli invitert til dialogmøter tidlig i juni, hvor samtalen vil ta utgangspunkt i komitéens tilbakemeldinger. Sentrale momenter til oppfølging er presentert programvis i oppsummeringene som følger.

1. Master i sosiologi med integrert praktisk pedagogisk utdanning

Kort omtale: Gjennomarbeidet og klart begrunnet søknad om oppretting av femårig lektorutdanning som integrerer master i sosiologi, ett humanistisk undervisningsfag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisemner. Komitéen anerkjenner fagmiljøets videreutvikling av utkastet som ble drøftet i 2017.

I neste søknadsrunde, ber vi fagmiljøet bruke UiBs maler og fylle dem ut så komplett så mulig.

Kommentarer og spørsmål til fagmiljøets videre arbeid:

- **Om progresjon og sammenheng i programmet:**
  Læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå bør avstemmes mot læringsutbyttebeskrivelser på programnivå – vurdere omfanget av læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå, rydde i læringsutbytter som er gjengangere i flere emnebeskrivelser, sjekke at L-emner på 10 studiepoeng ikke har sammenfallende læringsutbytte som emnene med samme navn på 15 studiepoeng . Differensiere mellom læringsutbyttebeskrivelser på BA- og MA-nivå, jf. kvalifikasjonsrammeverkets nivåkrav

  Integrasjon av undervisningsfag II i – hva tilfører de programmet? Er læringsutbytte for emner i undervisningsfag II reflektert i læringsutbytte på programnivå? Kan programmet prinsipielt være åpent for flere undervisningsfag enn de spesifiserte HF-fagene?

- **Om praksis:**
  Se UiBs praksisreglement, som gjelder for studenter i ettårig praktisk-pedagogisk utdanning og for studenter i langpraksis i de integrerte lektorutdanningene

- **Om generell kompetanse:**
  Evne til refleksjon og kritisk tenkning ser ut til å ha prioritet. Hva med selvstendighet, samarbeidsevne og ansvarlighet, jf. kvalifikasjonsrammeverket? Kan sosiologiske begreper knyttet til f. eks. rolleforståelse være til hjelp?

- **Om arbeidsformer:**
  Emnebeskrivelsene bygger på gammel mal, og sier lite om arbeidsformer, dvs. om hvordan studentene lærer og hva de gjør for å lære.

- **Om tilbakemelding og vurdering:**
  Skriftlig eksamen ser ut til å ha en mer dominerende plass enn det målsettingen om varierte vurderingsformer tilsier.

  Tilbakemelding i form av formativ vurdering er omtalt i liten grad, hvilken plass har vurdering med læring som formål?

- **Om samarbeid mellom ulike faglige enheter:**
  Programmet involverer flere institutter og fakulteter som skal samarbeide. Erfaringsmessig kan dette være utfordrende å få til på en smidig måte. Komiteen ønsker en beskrivelse av hvordan samarbeidet er tenkt ivaretatt for å skape god sammenheng i programmet for studentene.

2. Praktisk-pedagogisk utdanning i skapende og utøvende kunstfag

Kort omtale: Nytt ettårig program som integrerer og aktualiserer to eksisterende PPU-program som Fakultet for kunst, musikk og design av historiske grunner er etablert med.

Kommentarer og spørsmål til fagmiljøets videre arbeid:

- **Ettersending**:
  Komitéen ber om at fagmiljøet snarest mulig ettersender emnebeskrivelse for Kunst- og designdidaktikk 2 og en mer presis tabelloversikt over programmets oppbygning.

  I neste søknadsrunde, bruk UiBs maler og fyll dem ut så komplett så mulig.

- **Om læringsutbyttebeskrivelser**:
  På programnivå; a) vurdere samlet omfang, b) tydeliggjøre eller avgrense læringsutbytte knyttet til pedagogikk, som er et vidt fagområde – for en spesifikk PPU i utøvende og skapende kunstfag, hvilke deler av pedagogikken er relevante? c) vurdere om generell kompetanse knyttet til kommunikasjon og tverrfaglig samarbeid er relevant for programmet – reflektere faglig integrasjon av to program?

  På emnenivå (pedagogikk): Formuler læringsutbytte i nåtid (presens).

- **Om praksis**:
  Se UiBs praksisreglement, som gjelder for studenter i ettårig praktisk-pedagogisk utdanning og for studenter i langpraksis i de integrerte lektorutdanningene

- **Om ordninger for internasjonalisering:**
  Hvordan er programmet tilrettelagt for internasjonalisering tilpasset utdanningens nivå, omfang og egenart?

- **Om navn**:
  Komitéen oppfordrer fagmiljøet til å foreslå et programnavn som ikke inneholder ordet «eller», som kan bidra til å så tvil om helhet og sammenheng i programmet.

- **Opptakskrav og grad**:
  Komiteen ønsker en presisering av opptakskrav (hva slags tidligere utdanning) og hvorvidt PPU på toppen av en mastergrad gir lektorkompetanse?

- **Om pedagogikk-emner:**
  Komiteen lurer på hvordan det har vært resonnert rundt valget om å tilby egne pedagogikk-emner ved KMD fremfor å benytte emner ved Institutt for pedagogikk, slik mange av de

andre lektor- og PPU-programmene gjør. Særlig i lys av at fagmiljøet fra før av er lite kunne komiteen ønske seg en drøfting av dette.

3. Masterstudium i helse og samfunn

Kort omtale: Tverrfaglig og profesjonsovergripende toårig masterprogram som belyser sentrale helseutfordringer i dagens samfunn, tydelig forankring i relevante forskningsgrupper.

I neste søknadsrunde, ber vi fagmiljøet bruke UiBs maler og fylle dem ut så komplett så mulig.

Kommentarer og spørsmål til fagmiljøets videre arbeid:

- **Om tverrfaglig innretting:**
  Hvordan er vektingen mellom felles emner og spesialiserte fordypninger begrunnet? Enklere formulert, hva kjennetegner blandingsforholdet mellom tverrfaglig bredde og tematisk fordypning? Hva er historikken bak valget om å holde såpass spredte faglige fordypninger, med tydelig ulik yrkesrelevans, i ett og samme program?

- **Om læringsutbyttebeskrivelser**:
  Læringsutbytte på program- og emnenivå bør avstemmes mot hverandre. På programnivå skal studieplanen beskrive læringsutbytte for *kandidater*, ikke for studenter. I tillegg blir læringsutbyttebeskrivelsene på programnivå nokså abstrakte, ettersom de skal passe alle de fem studieretningene.

- **Om generell kompetanse**:
  Studieplan og emnebeskrivelser bør formuleres mer presist når det gjelder generell kompetanse, som gjennomgående sirkles inn som kritisk refleksjon. Hva med tverrfaglig samarbeid og annen overførbare kompetanse?

- **Om arbeidsformer**:
  Studieplan og emnebeskrivelser bør inneholde spesifikk informasjon om hvordan studentene arbeider og lærer.

- **Om internasjonal studentutveksling**:
  Modellene for utvekslingsopphold i utlandet representerer et stort spenn, fra valgfrie emner avgrenset til et arbeidsomfang på 10 studiepoeng til utvekslingsopphold i tredje semester, innrettet for at studenter kan starte arbeidet med masteroppgaven ved en utenlandsk institusjon. Hvilke reelle valgmuligheter gir dette studentene?

Programoppretting 2018: Oppsummering fra komitémøte 10. september

Til stede: Eira Garrido, Maren Iversen, Monika Kvernenes, Dag Elgesem, Kari Bjørgo Johnsen og Cecilie Boge

Programopprettingskomitéen for 2018 ble oppnevnt av Utdanningsutvalget i mars (sak 21/18). I tråd med tidsplanen for programopprettingsarbeidet hadde komitéen møte 10. september, for å vurdere to opprettingssøknader:

1. **Master i sosiologi med integrert praktisk-pedagogisk utdanning**,
   fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet
2. **Masterstudium i helse og samfunn**,
   fra Det medisinske fakultet

Fakultet for kunst, musikk og design går ikke videre med planene om å opprette en ny praktisk-pedagogisk utdanning i skapende og utøvende kunstfag.

IMBRSea, felles masterprogram i marinbiologiske ressurser, som komitéen også har vurdert, ble opprettet av UiBs styre i møte 30. august.

Master i sosiologi med integrert praktisk-pedagogisk utdanning
Komitéen støtter søknaden og vil anbefale oppretting av programmet til utdanningsutvalget. Samtidig som søknaden er ambisiøs, velbegrunnet og overbevisende på flere områder, viser den at fagmiljøet er klar over aktuelle utfordringer og dilemma knyttet til lektorutdanning.

Som søknaden tilkjennegir, er det en krevende oppgave å etablere en femårig lektorutdanning som det også finnes nasjonale rammebetingelser for. Studieplanen, med sine relativt generelle læringsutbyttebeskrivelser kan leses som et uttrykk for at studieprogrammet skal balansere ulike, og til dels motstridende hensyn. Å formulere læringsutbyttebeskrivelser som er informative, meningsfulle og retningsgivende på programnivå, er særlig utfordrende i komplekse studieprogram med innslag av frie studiepoeng, i dette tilfellet representert ved ett av flere mulige humanistiske undervisningsfag.

Komitéen anbefaler at fagmiljøet, i samråd med læringsstøttegruppen ved Studieadministrativ avdeling, gjennomgår **studieplanen** med tanke på

- synliggjøring av kobling mellom utdanning og forskning, slik den er presentert i søknadsdokumentet
- språklig og innholdsmessig presisering på enkelte punkter i læringsutbyttebeskrivelsen
- Informasjon om studentutveksling og internasjonalisering hjemme

Komitéen oppfordrer også fagmiljøet til å sammenholde emnebeskrivelser og studieplan for å vurdere

- om vurderingsformene i studieprogrammet er tilstrekkelig varierte
- samsvar mellom læringsutbytte på programnivå og læringsutbytte for sosiologiemner, pedagogikkemner, didaktikkemner og praksisemner
- praksisdelen av utdanningen; det bør fremkomme klart hva det forventede læringsutbytte av praksis er, og også hvordan den praktiske og teoretiske delen av studiet skal flettes sammen

Dersom fagmiljøet ønsker et dialogmøte med programopprettingskomitéen, lar det seg gjøre i uke 42 (15. - 19. oktober).

Masterstudium i helse og samfunn
Komitéen støtter søknaden og vil anbefale oppretting av programmet til utdanningsutvalget. Historisk og samtidig kontekst for det masterprogrammet er utfyllende gjort rede for. Det samme gjelder utfordringer og dilemma knyttet til programmets tverrfaglige innretting. Spesialiseringene i programmet er ulike, men søknad og studieplan begrunner hvordan de på hver sine måter representerer sentrale samfunnsutfordringer som i programmet blir belyst i sammenheng.

Antakelig er det programmets tverrfaglige profil som ligger til grunn for at læringsutbyttet på programnivå er generelt og relativt omfattende formulert. Komitéen anbefaler at fagmiljøet, i samråd med fakultetets Enhet for læring og læringsstøttegruppen ved Studieadministrativ avdeling, gjennomgår **studieplanen** for å vurdere

- omfanget av læringsutbytte på programnivå
- klassifisering av kvalifikasjoner i kategoriene “ferdigheter” og “generell kompetanse”
- språklig og innholdsmessig presisering på enkelte punkter i læringsutbyttebeskrivelsen

Komitéen oppfordrer også fagmiljøet til å sammenholde emnebeskrivelser og studieplan for å vurdere

- samsvar mellom læringsutbytte på program- og emnenivå

Dersom fagmiljøet ønsker et dialogmøte med programopprettingskomitéen, lar det seg gjøre i uke 42 (15. - 19. oktober).

PROGRAMOPPRETTING 2018, IMBRSea
– International Master of Science in Marine Biological Resources

Til: Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Fra: Programopprettingskomitéen for 2018
Om: **Søknad om oppretting av felles masterprogram – komitéens tilbakemelding**
Dato: 29. juni 2018

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har levert søknad om oppretting av et internasjonalt masterprogram i marinbiologiske ressurser (to år, 120 studiepoeng). Programmet leder til en fellesgrad, som medfører at de åtte europeiske universitetene som samarbeider om programmet tildeler vitnemål i fellesskap.

IMBRSea er et ambisiøst samarbeidsprosjekt støttet av Erasmus Mundus-programmet. Koordinering skjer fra Ghent University. Med vekt på marine og økologiske prosesser, knytter programmet sammen marinbiologi og miljøstudier med tema innen havpolitikk og planlegging. Studentene i programmet kan velge mellom fem spesialiseringer:

- Marin matproduksjon
- Forvaltning av levende marine ressurser
- Anvendt marin økologi og bærekraft
- Marin miljøhelse
- Globale havendringer

Ved UiB er programmet forankret ved Institutt for biovitenskap. Tre emner – i marin matproduksjon, fiskeatferd og fiskeernæring - kan inngå i spesialiseringene knyttet til matproduksjon og forvaltning. Tre emner – i oseanografi, kvantitative metode og feltmetoder – kan inngå i spesialiseringen knyttet til økologi og bærekraft.

De første studentene er nå halvveis i sine studier. 21 av dem kommer til UiB i august. Det haster derfor å få programmet formelt opprettet. Ved en feiltakelse har dette dessverre ikke skjedd tidligere.

Saksgang

Etter møte mellom fakultetet og Studieadministrativ avdeling (SA) 22. mai, er følgende tidsplan avtalt med sikte på å rekke behandling i UiBs styre 30. august:

- Fakultetet sender søknad om programoppretting til programopprettingskomitéen så snart som mulig, og ettersender informasjon om beslutning i fakultetsstyret

  Søknaden inneholder:
  a) oversendelsesbrev fra fakultetet, med studiestyresak vedlagt
  b) søknaden om Erasmus Mundus-støtte (erstatter standard søknadsskjema)
  c) studieplan for programmet
  d) emnebeskrivelser for de fire UiB-emnene som inngår i programmet

- SA varsler programopprettingskomitéen for 2018 om at søknad er underveis når komitéen møtes 4. juni

- Programopprettingskomitéen presenterer sine tilbakemeldinger i løpet av juni, og blir enig med fakultetet om frist for eventuelle justeringer

- Fakultetet og programopprettingskomitéen tar felles ansvar for at saken er forsvarlig behandlet og opplyst innen 10. august

Innledende vurdering med vekt på beskrivelser av emner og læringsutbytte

Fakultetets studiestyre anbefaler oppretting av programmet, og har meldt tilbake til fagmiljøet at læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå bør videreutvikles. Vi regner derfor med at fagmiljøet er i gang med den jobben, og er enig i studiestyrets vurdering av at læringsutbyttebeskrivelsene har forbedringspotensial. Fakultetsstyret behandlet saken 13. juni.

Som det fremgår av vedlagt arbeidsdokument, med oversikt over læringsutbytte på program- og emnenivå, er det ujevn kvalitet i læringsutbyttebeskrivelsene for de aktuelle emnene.

Vi vil derfor **oppfordre fagmiljøet til å presisere og godtgjøre**

- samsvar mellom læringsutbytte på programnivå, for spesialiseringene medregnet, og emnenivå

- samsvar med kravene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR);
  a) hvilke kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse studentene oppnår
  b) at læringsutbyttet er på masternivå; gjennomgående bruk av begreper som «understand», «explain» og «basic knowledge» samsvarer ikke med forventninger om «advanced knowledge» og thorough knowledge»

- Internt samsvar mellom emnebeskrivelser;
  hvorfor så mange gjentakelser i beskrivelsene av læringsutbytte for emnene knyttet til spesialiseringen knyttet til økologi og bærekraft?

Andre vurderinger og anbefalinger

Læringsutbyttet som er fastsatt på programnivå samsvarer i hovedsak med kravene i NKR og i det europeiske kvalifikasjonskravene, slik de er gjengitt i vedlagt arbeidsdokument), til tross for at det ikke uttalt er differensiert mellom kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Vi savner imidlertid en **eksplisitt referanse til at kandidatene har «avansert kunnskap innenfor fagområdet og <u>spesialisert innsikt i et avgrenset område</u>» og kan «gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer»**. Vi er klar over at studieplanen er felleseie og må revideres av de involverte institusjonene i fellesskap, men vil likevel fremføre etterlysningen. At kravene blir oppfylt i praksis er sannsynliggjort gjennom krav til masteroppgave og spesialisering. Også av den grunn bør studentenes forskningskvalifikasjoner være reflektert i læringsutbyttebeskrivelsen for programmet.

I emnebeskrivelsene synes vi studentene fortjener **mer konkret informasjon om arbeidsformer**, med klargjøring av forventninger til hvordan de bør jobbe med læringsstoff og hvilke læringserfaringer de vil møte. I sitt arbeid med å ferdigstille emnebeskrivelsene vil vi også anbefale at fagmiljøet, i et læringsperspektiv, vurderer **samsvar mellom undervisning, læring og vurdering** i emnene.

Læringsutbyttet som er fastsatt på programnivå bør inkluderes i studieplanen, i tilknytning til læringsutbyttet som er fastsatt for spesialiseringene.

PROGRAMOPPRETTING 2018, IMBRSea
– International Master of Science in Marine Biological Resources

Til: Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Fra: Programopprettingskomitéen for 2018
Om: **Komitéens tilbakemelding om reviderte emnebeskrivelser**
Dato: 15. august 2018

Programopprettingskomitéen for 2018 har lest de reviderte emnebeskrivelsene fra Institutt for biovitenskap med interesse, og anerkjenner at fagmiljøet har gjort et grundig og systematisk arbeid med å videreutvikle dem. Oversiktsdokumentet som sammenholder læringsutbyttebeskrivelser på ulike nivå, tilkjennegir tydelig samsvar mellom læringsutbytte på programnivå, for spesialiseringene i programmer og på emnenivå. Den ryddige oversikten viser også at fagmiljøet har vektlagt utfyllende informasjon om arbeids- og vurderingsformer, og godtgjør at emnebeskrivelsene er oppdatert og i hovedsak aktualisert i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Arbeidet som er nedlagt i de reviderte emnebeskrivelsene bidrar til helhet og sammenheng i masterprogrammet, og reflekterer at Institutt for biovitenskap tar sitt faglige medansvar for IMBRSea på alvor.

Komitéen anbefaler at fagmiljøet finpusser emnebeskrivelsene i samråd med læringsstøttegruppen ved Studieadministrativ avdeling.